

DAGVAARDING IN KORT GEDING

Heden de elfde november tweeduizendtweentig op verzoek van de stichting **STICHTING STOP ONLINE SHAMING**, gevestigd en kantoorhoudende aan de Stadionweg 76 te (1077 SP) Amsterdam, te dezer zake domicilie kiezende te (1017 NA) Amsterdam, aan de Leidsegracht 9 bij Boekx Advocaten van wie mr. O.M.B.J. Volgenant en mr. M.Ch. Kaaks door verzoekster als advocaten worden gesteld en als zodanig voor haar in rechte zullen optreden, met recht van substitutie,

krachtens mondeling verstrekte last van de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, zittingsplaats Utrecht;

IN KORT GEDING GEDAGVAARD

1. de stichting **STICHTING SLACHTOFFERS IATROGENE NALATIGHEID-NEDERLAND**, gevestigd en kantoorhoudende te (3571 XS) Utrecht aan de Wevelaan 45, aldaar mijn exploit doende, sprekende met en afschrift van dit stuk latende aan:
2. mevrouw [**A**], wonende te ([postcode]) [plaats] aan de [adres], aldaar mijn exploit doende, sprekende met en afschrift van dit stuk latende aan:

OM

op dinsdag 24 november 2020 (vierentwintig november tweeduizendtweentig) om 13.30 uur (half twee 's middags) in persoon of vertegenwoordigd door een advocaat te verschijnen ter terechtzitting van de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, zittingsplaats Utrecht, rechtdoende in kort geding, welke zitting alsdan en aldaar gehouden zal worden in het Paleis van Justitie aan het Vrouwe Justitiaplein 1 te (3511 EX) Utrecht;

MET AANZEGGING DAT:

- a. indien een gedaagde niet in persoon en evenmin vertegenwoordigd door een advocaat op de terechtzitting verschijnt en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten in acht zijn genomen, de rechter verstek tegen die gedaagde zal verlenen en de hierna omschreven vordering zal toewijzen, tenzij deze hem onrechtmatig of ongegrond voorkomt;
- b. indien ten minste één van de gedaagden in persoon of bij advocaat ter terechtzitting is verschenen, tussen alle partijen één vonnis zal worden gewezen, dat als een vonnis op tegenspraak wordt beschouwd;
- c. bij verschijning in het geding van ieder van de gedaagden een griffierecht zal worden geheven, te voldoen binnen vier weken te rekenen vanaf het tijdstip van verschijning;
- d. de hoogte van de griffierechten is vermeld in de meest recente bijlage behorend bij de Wet griffierechten burgerlijke zaken, die onder meer is te vinden op de website: www.kbvg.nl/griffierechtentabel;
- e. van een persoon die onvermogend is, een bij of krachtens de wet vastgesteld griffierecht voor onvermogenden wordt geheven, indien hij op het tijdstip waarop het griffierecht wordt geheven heeft overgelegd:
 - 1e een afschrift van het besluit tot toevoeging, bedoeld in artikel 29 van de Wet op de rechtsbijstand, of indien dit niet mogelijk is ten gevolge van omstandigheden die redelijkerwijs niet aan hem zijn toe te rekenen, een afschrift van de aanvraag, bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de Wet op de rechtsbijstand, dan wel;
 - 2e een verklaring van het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, bedoeld in artikel 7, derde lid, onderdeel e, van de Wet op de rechtsbijstand waaruit blijkt dat zijn inkomen niet meer bedraagt dan de inkomens bedoeld in de algemene maatregel van bestuur krachtens artikel 35, tweede lid, van die wet;
- f. van gedaagden die bij dezelfde advocaat verschijnen en gelijklopende conclusies nemen of gelijklopend verweer voeren, op basis van artikel 15 van de Wet griffierechten burgerlijke zaken slechts eenmaal een gezamenlijk griffierecht wordt geheven;
- g. eiseres op straffe van niet-ontvankelijkheid verplicht is deze dagvaarding aan te tekenen in het centraal register voor collectieve acties als bedoeld in artikel 3:305a, lid 7 BW;

TENEINDE alsdan namens eiseres te horen vorderen:

1. INLEIDING

- 1.1 Dit kort geding richt zich tegen de website met een zwarte lijst waarop bijna 900 individuele artsen en zorgverleners aan de digitale schandpaal worden genageld. Zij worden ten onrechte neergezet als artsen en zorgverleners die 'medische misdrijven' hebben gepleegd.
- 1.2 Deze digitale schandpaal is onrechtmatig. Deze zwarte lijst is evident in strijd met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: 'AVG'). Er is geen vergunning voor deze zwarte lijst aangevraagd bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Een eventuele aanvraag zou stellig worden afgewezen. En er is sprake van een niet-toegestane verwerking van persoonsgegevens.

- 1.3 Eiseres wil gedaagden niet beletten om een publiek debat te voeren over de kwaliteit van de gezondheidszorg. Eiseres heeft geen enkel bezwaar tegen burgerinitiatieven die zich richten op openheid in de zorg. Eiseres juicht maatschappelijke discussie over de zorgsector toe, ook als het gaat om opgelegde tuchtmaatregelen. Het gaat om informatie die al door de overheid openbaar is gemaakt: in het BIG-register wordt per zorgverlener openbaar aangeduid welke sancties zijn opgelegd. En op de website ZorgkaartNederland.nl, een initiatief van Patiëntenfederatie Nederland, kunnen patiënten hun positieve én negatieve ervaringen met individuele artsen delen. Er is dus al sprake van openheid in de zorg, juist ook waar het gaat om informatie die voor patiënten van belang is bij het kiezen van een arts.
- 1.4 '*Naming and shaming*' wordt vaak als één term gebruikt. In dit kort geding verzet eiseres zich niet tegen '*naming*' maar wél tegen de onterechte '*shaming*' door zwartelijstartsen.com.
- 1.5 Eiseres wil niet dat de namen en foto's van de artsen en zorgverleners onterecht op een zelfbenoemde 'officiële zwarte lijst' staan. De aanduiding 'zwarte lijst' wekt de indruk dat de artsen en zorgverleners die daarop staan hun beroep niet mogen uitoefenen en dat je als patiënt beter uit hun handen kunt blijven. Dat is pertinent onjuist: er is helemaal geen officiële zwarte lijst met artsen en zorgverleners. De *eigen* particuliere lijst gedaagden op internet bijhouden is bijzonder stigmatiserend en onnodig beschadigend. Deze zwarte lijst moet zo snel mogelijk van internet worden verwijderd. Indien gedaagden op een website informatie zouden willen geven over de aan artsen en zorgverleners opgelegde tuchtmaatregelen, dan kunnen zij dat doen zónder betrokkenen zwart te maken door de website te presenteren als een zwarte lijst, en zónder onjuiste en denigrerende bewoordingen als 'falende artsen' die 'medische misdrijven' plegen. Dat zou dan bijvoorbeeld kunnen op een website met de neutrale aanduiding 'artsenmetmaatregel'. Bij toewijzing van het gevorderde worden gedaagden niet de mond gesnoerd.
- 1.6 In eerdere rechtszaken zijn gedaagden al vele malen in het ongelijk gesteld, tot twee keer toe tot en met de Hoge Raad. Aan mevrouw [A] zijn door de strafrechter stevige gevangenisstraffen opgelegd in verband met haar strafbare uitingen. Dit heeft er niet toe geleid dat zij gestopt is met zwartelijstartsen.com.
- 1.7 Aan individuele artsen die zich verzetten tegen de onterechte opname op de zwartelijstartsen.com besteden gedaagden vaak extra aandacht. Dat verklaart waarom velen die op de lijst staan tot nu toe niet individueel rechtsmaatregelen hebben durven nemen tegen gedaagden. Middels deze collectieve procedure wordt de website zwartelijstartsen.com in rechte betrokken namens alle artsen en zorgverleners die daarop staan.

2. PARTIJEN

Eiseres – Stichting Stop Online Shaming

- 2.1 Eiseres is de Stichting Stop Online Shaming. Zij heeft ten doel het behartigen van de belangen van slachtoffers van online privacy-inbreuken en online onrechtmatige uitingen, in het bijzonder door het handhaven, het bevorderen en het verkrijgen van afdoende

juridische bescherming van de rechten en belangen van die slachtoffers. Zij tracht haar doel onder meer te bereiken door het inzetten van juridische middelen, waaronder het voeren en doen voeren van juridische procedures, ter bescherming van de rechten en belangen van de slachtoffers van online privacy-inbreuken en online onrechtmatige uitingen, waarbij de stichting zowel ter verwezenlijking en bescherming van haar doel als ten behoeve van slachtoffers van online privacy-inbreuken en online onrechtmatige uitingen op eigen naam in rechte kan optreden, en door het instellen van rechtsvorderingen die strekken tot bescherming van gelijksoortige belangen van slachtoffers van online privacy-inbreuken en online onrechtmatige uitingen, middels een collectieve actie in de zin van artikel 3:305a BW. Een uittreksel uit het Handelsregister en de statuten worden overgelegd als productie 1.

- 2.2 Op grond van artikel 1018b lid 1 Rv is titel 14A Rv (over collectieve acties en collectieve schadevergoeding) niet van toepassing in kort geding, met uitzondering van artikel 1018c lid 1.
- 2.3 Eiseres komt in deze procedure op voor een ideëel doel. Zij hoeft op grond van artikel 3:305a lid 6 BW niet te voldoen aan de per 1 januari 2020 voor financiële collectieve acties aangescherpte ontvankelijkheidseisen, zoals opgenomen in artikel 3:305a lid 2 en lid 5 BW. Eiseres vordert geen vergoeding van (massa)schade en heeft geen financieel belang bij deze procedure. Eiseres verzoekt de Voorzieningenrechter haar ontvankelijk te verklaren op grond van artikel 3:305a lid 6 BW.
- 2.4 Eiseres voldoet aan de voorwaarden die artikel 3:305a lid 3 BW stelt aan ontvankelijkheid.
- 2.5 De bestuurders van Stop Online Shaming hebben geen winstoogmerk dat via de stichting wordt gerealiseerd. De rechtsvorderingen van Stop Online Shaming hebben een nauwe band met de Nederlandse rechtssfeer, in ieder geval omdat (1) het merendeel van de personen tot bescherming van wier belangen de rechtsvordering strekt, zijn gewone verblijfplaats in Nederland heeft, (2) gedaagden woonplaats in Nederland hebben en de door hen aangeboden website www.zwartelijstartsen.com in de Nederlandse taal is en (3) de daar aangeboden onrechtmatige content in Nederland openbaar wordt gemaakt.
- 2.6 De nauw omschreven groep van personen tot bescherming van wier belangen de collectieve vorderingen strekken omvat slachtoffers van online privacy-inbreuken en online onrechtmatige uitingen zoals omschreven in deze dagvaarding, zijnde de groep die in de statutaire doelstelling van de stichting Stop Online Shaming is omschreven.
- 2.7 De gebeurtenissen waarop deze collectieve vordering betrekking heeft zijn omschreven in deze dagvaarding. De te beantwoorden feitelijke en rechtsvragen zijn gemeenschappelijk voor alle personen tot bescherming van wier belangen de collectieve vorderingen strekken. Het voeren van deze collectieve vorderingen is efficiënter en effectiever dan het instellen van individuele vorderingen, vooral omdat van individuele slachtoffers dan gevergd zou worden dat zij hun identiteit bekend maken aan gedaagden hetgeen een verdere aantasting van hun privacy zou betekenen. Het aantal slachtoffers tot bescherming wier belangen de vorderingen strekken telt op tot vele honderden. Eiseres gaat met deze procedure een maatschappelijke misstand tegen.

- 2.8 Eiseres heeft voldoende getracht het gevorderde in overleg met gedaagden te bereiken.
- 2.9 Voor het geval door andere partijen ook een collectieve vordering zou worden ingesteld voor de in deze dagvaarding genoemde gebeurtenissen kan eiseres worden aangewezen als Exclusieve Belangenbehartiger.
- 2.10 Eiseres zal binnen twee dagen na dagvaarding aantekening daarvan laten maken in het centraal register voor collectieve vorderingen als bedoeld in artikel 1018c lid 2 Rv. Eiseres zendt deze dagvaarding aan het daartoe bestemde emailadres van de Raad voor de Rechtspraak met het verzoek deze in het register aan te tekenen.

Gedaagden

- 2.11 Gedaagde sub 1 is de Stichting Slachtoffers Iatrogene Nalatigheid-Nederland, hierna ook: 'SIN-NL' (productie 2).
- 2.12 SIN-NL is een éénpersoons-stichting van gedaagde sub 2, mevrouw [A]. Zij is de oprichtster en enige bestuurder van deze stichting. Mevrouw [A] is de – enige – drijvende kracht achter de stichting SIN-NL.

3. RELEVANTE FEITEN

Zwartelijstartsen

- 3.1 Gedaagden zijn verantwoordelijk voor de zwartelijstartsen. De zwartelijstartsen is een privéproject. Deze particuliere zwarte lijst is een persoonlijke kruistocht van mevrouw [A], die zelf slachtoffer stelt te zijn van een 'medisch misdrijf'. Dit heeft haar ertoe gebracht een digitale schandpaal op te richten. Op haar website worden bijna 900 artsen en zorgverleners online met naam en toenaam, en soms ook met een foto, aan de online schandpaal genageld.
- 3.2 Er zijn al heel wat procedures geweest tegen gedaagden. In 2009 stelde de voorzieningenrechter van de Rechtbank Groningen mevrouw [A] deels in het gelijk. Vervolgens heeft zij in 2010 de stichting SIN-NL opgericht. Daarna is er twee keer tot met de Hoge Raad tegen SIN-NL en de zwartelijstartsen.nl geprocedeerd, waarbij SIN-NL steeds in het ongelijk werd gesteld. De Rechtbank Amsterdam oordeelde in 2018 dat 'er vraagtekens bij de rechtmatigheid van de zwartelijstartsen moeten worden gezet'. Deze jurisprudentie wordt nader toegelicht in paragraaf 4.
- 3.3 Uit de procedures is bekend dat mevrouw [A] in 2000 tweemaal is geopereerd in Duitsland. Het betrof een experimentele hersenoperatie waarbij teflon in haar hersenen is geplaatst, dat later is verhard en operatief is vervangen door nog meer teflon. Zij heeft hier ernstige klachten van gekregen, te weten ernstige invaliditeit en hartritme- en bloeddrukstoornissen met alle gevolgen vandien. Zij meent dat er sprake is van medische misdrijven en wil dat middels haar websites aan de kaak stellen. De tuchtcolleges en rechters zouden betrokken zorgverleners de hand boven het hoofd houden. Mevrouw [A] en haar stichting SIN-NL richten zich inmiddels niet alleen op medische misdrijven waarvan zij zelf het slachtoffer zegt te zijn, maar zij werpt zich – ongevroegd – op om ook

andere 'medische misdrijven' op haar zwarte lijst te benoemen.

- 3.4 Gedaagden voeren een kruistocht tegen 'medische misdrijven'. De websites van gedaagden worden niet alleen gebruikt voor 'naming' maar vooral voor 'shaming'. Gedaagden gebruiken de mogelijkheden die het internet biedt om vele honderden artsen en zorgverleners aan de digitale schandpaal te nagelen.
- 3.5 Zelfs door strafrechtelijke veroordelingen laat mevrouw [A] zich niet stoppen. Zij is al twee keer veroordeeld tot gevangenisstraf in verband met haar uitingen op zwartelijstartsen. Deze strafzaken worden nader toegelicht in paragraaf 4.
- 3.6 Gedaagden gaan ondanks deze strafrechtelijke en civielrechtelijke veroordelingen door met hun onrechtmatige acties. Zij hebben grote bedragen aan dwangsommen verbeurd en ook de veroordelingen tot langdurige gevangenisstraffen hebben niet het gewenste resultaat.
- 3.7 Het inzetten van juridische middelen tegen gedaagden blijkt vaak zelfs een *averechts* effect te hebben: zij besteden alleen maar méér aandacht aan de artsen die aangeven van haar website af te willen. Vanwege dit averechtse effect durven individuele artsen en zorgverleners gedaagden niet rechtstreeks aan te spreken. Om die reden heeft dit kort geding het karakter van een collectieve actie.

De werkwijze van zwartelijstartsen

- 3.8 De homepage van zwartelijstartsen.com ziet er als volgt uit:

ZWARTE LIJST ARTSEN
EEN INITIATIEF VAN SIN-NL

VAN DER DAAG, B.J. | STREEFKERK, K. | BABELS, I.H. | SPRENGER, H. | DEY, A. | VERSTEEF, F. | LOTTE, M.

ZWARTE LIJST | VERPLEEGKUNDIGEN | TOELICHTING | MINI-DOCU | NA EEN MEDISCHE FOUT | MEDISCHE MISDRUIVEN | LINKS | CONTACT | Zoeken | Zoeken

INFORMATIE OVER FALENDE ARTSEN, TANDARTSEN, VERPLEEGKUNDIGEN, VERLOSKUNDIGEN, PSYCHOLOGEN, BESTUURDERS, POLITICI, JURISTEN EN RECHTERS

CORONA-VIRUS
Blijf thuis, was uw handen, houd 1,5 meter afstand en houd vol.
SIN-NL wenst u gezondheid, kalmte en sterkte.

Laatste update: 30 april 2020, zie www.bigregister.nl voor meest recente overzicht met namen van zorgverleners oa artsen, tandartsen en verpleegkundigen met maatregel wegens onvoldoende zorgverlening.

9 februari 2020: schijn van partijdigheid
[Gerechtshof Arnhem verwijst stichting SIN-NL naar Gerechtshof Amsterdam wegens brief president Gerechtshof Arnhem aan Google.](#)

28 augustus 2019:
Google USA, Californië wraakt met succes rechter raadsheer Gerechtshof Amsterdam mw mr A. M. A. Verscheure beroep op zwarte lijst rechters en zwarte lijst artsen:
weer juridische erkenning nb door Gerechtshof Den Haag, dus grote overwinning voor stichting SIN-NL:
[Raadsheer op zwarte lijst, wraking toegewezen](#)

TRANSLATE:
Selecteer een taal
Mogelijk gemaakt door Google Translate

OVER DE ZWARTE LIJST

Deze zwarte lijst bevat alle namen van artsen, tandartsen, verpleegkundigen en psychologen die in het BIG-register opgenomen zijn met een berisping, schorsing, of doorhaling artsen, en andere personen en organisaties uit de gezondheidszorg en de overheid die hun wettelijke en professionele zorgplicht schenden.

Deze falende zorgverleners weigeren aan slachtoffers van medische fouten correcte informatie, diagnostiek en herstelbehandeling. Dit veroorzaakt de noodsituatie van slachtoffers van medische fouten met veel onnodig en vermijdbaar leed.

Op 25 september 2009 heeft de Groningse rechtbank besloten dat SIN-NL de zwarte lijst online mag houden.

3.9 Er staan momenteel ruim 890 zorgverleners op deze online zwarte lijsten vermeld (92 internetpagina's met gemiddeld 10 zorgverleners per internetpagina). Een overzicht van alle personen die vermeld staan wordt in het geding gebracht als [productie 6](#), en screenshots van alle vermeldingen op de website zwartelijstartsen.com als [productie 7](#).

3.10 Deze artsen, verpleegkundigen en andere zorgverleners worden aangeduid als '*falende artsen*' en '*falende zorgverleners*'. Zorgverleners die, zoals gedaagden stellen: '*weigeren aan slachtoffers van medische fouten correcte informatie, diagnostiek en herstelbehandeling. Dit veroorzaakt de noodsituatie van slachtoffers van medische fouten met veel onnodig en vermijdbaar leed.*'

3.11 Zwartelijstartsen bevat de volgende omschrijving:

INFORMATIE OVER FALENDE ARTSEN, TANDARTSEN, VERPLEEGKUNDIGEN, VERLOSKUNDIGEN, PSYCHOLOGEN, BESTUURDERS, POLITICI, JURISTEN EN RECHTERS

'Deze zwarte lijst bevat alle namen van artsen, tandartsen, verpleegkundigen en psychologen die in het BIG-register opgenomen zijn met een berisping, schorsing, of doorhaling artsen, en andere personen en organisaties uit de gezondheidszorg en de overheid die hun wettelijke en professionele zorgplicht schenden.

Deze falende zorgverleners weigeren aan slachtoffers van medische fouten correcte informatie, diagnostiek en herstelbehandeling. Dit veroorzaakt de noodsituatie van slachtoffers van medische fouten met veel onnodig en vermijdbaar leed.

Op 25 september 2009 heeft de Groningse rechtbank besloten dat SIN-NL de zwarte lijst online mag houden.'

3.12 SIN-NL publiceert bij vele zorgverleners ook een foto.

3.13 De vermeldingen op zwartelijstartsen zijn niet beperkt tot de tuchtrechtelijke maatregelen die in het BIG-register te vinden zijn. Vele artsen staan op de zwartelijstartsen met een korte, onduidelijke klacht over hun functioneren. Hieronder volgen enkele voorbeelden. Vanwege de privacy van de betrokken artsen zijn in deze dagvaarding hun foto's, hun namen en de instelling waar ze werken weggelaten. Op de zwartelijstartsen zijn die gegeven wél zichtbaar, dit is te zien in [productie 6](#) en het is momenteel voor iedereen zichtbaar op de website zwartelijstartsen.com.

(naam) Revalidatiearts (instelling, plaats)

Weigerde consult en medische hulp aan invalide patient, ondanks heldere verwijsbrief van collega-arts, in strijd met ethische, professionele en wettelijke zorgplicht.

(naam), neuroloog in het (ziekenhuis) te (plaats)

Weigert eerlijke diagnostiek, informatie en herstelbehandeling aan slachtoffer van medische fout van collega-medisch specialisten.

Schuldig aan schending ethische, professionele en wettelijke zorgplicht.

(naam) Gepensioneerd cardioloog in het (ziekenhuis) te (plaats) Veroorzaakte ernstige medische fout en bijna het overlijden van patient. Weigerde informatie en herstelbehandeling. (naam) cardioloog zei over hem en zijn collega cardioloog (naam): dat zijn de slechtste cardiologen van Nederland. (naam) weigerde een deskundigen-rapport op te stellen en deed niets om patiënten tegen deze notoire slechte cardiologen te beschermen.

(naam) Medisch specialist (plaats). Weigert eerlijke diagnostiek, informatie en herstelbehandeling aan slachtoffer van medische fout.

(naam) Arts, weigert te voldoen aan zorgplicht jegens slachtoffer medische fout nb na verwijzing. Komt afspraak niet na. Verzwijgt neurologische en cardiologische gevolgen medische fout in dossier.

(naam), cardioloog (instelling), werkte nauw samen met (naam) inzake een belangrijke cardiologische richtlijn. Deze richtlijn bleek later op frauduleuze gegevens te berusten. (naam) heeft nooit enige spijt hierover geuit. Zie voor meer informatie Doofpotdossier (naam)

(naam). Tandarts, particuliere praktijk en (instelling). Weigert te voldoen aan ethische, professionele en wettelijke informatie-dossier- en zorgplicht WGBO.

(naam). Medisch specialist radiologie in het (instelling) te (plaats). Weigert eerlijke diagnostiek en informatie aan slachtoffer van medische fout. Pleegt fraude in medisch dossier, schuldig aan valsheid in geschrifte en achterlaten van patient in nood, in strijd met zijn ethische, professionele en wettelijke zorgplicht.

3.14 Bij vele artsen hebben gedaagden beschadigende teksten toegevoegd, bijvoorbeeld:

De Heer (naam) werkt thans in het (instelling) volgens zijn advocaat overigens niet als arts. Wees gewaarschuwd.

3.15 De op de websites genoemde artsen en zorgverleners hebben geen toestemming gegeven voor de verwerking van hun persoonsgegevens.

3.16 Artsen en zorgverleners kunnen niet van de zwarte lijst afkomen. SIN-NL hanteert namelijk de volgende criteria voor verwijdering: *‘Verwijdering van onze zwarte lijst is mogelijk na het geven van eerlijke informatie en herstelbehandeling, alsmede eventuele schadevergoeding. Tevens is registratie bij de Inspectie Gezondheidszorg, onderzoek en preventie van de medische fout noodzakelijk.’* Artsen en zorgverleners die vermeld worden, kunnen de vermelding in feite niet laten verwijderen.

3.17 Via verschillende domeinnamen en websites wordt deze zwarte lijst op internet aangeboden, in ieder geval via de website zwartelijstartsen.com en de domeinnaam zwartelijstartsen.nl, die doorlinkt naar de website zwartelijstartsen.com. Deze domeinnamen zijn geregistreerd op naam van SIN-NL ([producties 8 en 9](#)).

De impact van zwartelijstartsen

- 3.18 Voor het publiek is niet duidelijk dat dit geen officiële zwarte lijst betreft. De misleidende benaming 'zwarte lijst' doet wel zo vermoeden.
- 3.19 De subtitel '*Een initiatief van SIN NL*' maakt dit niet anders. Vrijwel alle officiële overheidsinstanties hanteren een afkorting van enkele letters, vaak gevolgd door NL; bijvoorbeeld de ACM (www.acm.nl), de NZA (www.nza.nl), het BIG-register en de AFM (www.afm.nl). De Autoriteit Persoonsgegevens duidt zichzelf aan als AP en De Nederlandsche Bank noemt zich DNB.
- 3.20 Uit de gesprekken van artsen met bezorgde patiënten blijkt stevast dat het particuliere karakter van deze lijst de patiënten onduidelijk is.
- 3.21 De impact van zwartelijstartsen is groot. Wie op internet op de naam van een zorgverlener zoekt zal direct bij de eerste zoekresultaten zien of deze arts op zwartelijstartsen voorkomt. Artsen en andere zorgverleners zijn in het algemeen niet uitgebreid aanwezig op internet, en een vermelding op zwartelijstartsen komt daarom in veel gevallen zeer prominent naar voren in de zoekresultaten. In combinatie met de aanduiding 'zwarte lijst artsen' en aanduidingen als 'medische misdrijven' ontstaat daardoor een het beeld van een 'foute' zorgverlener bij wie je als patiënt het beste ver uit de buurt kunt blijven.
- 3.22 Hierbij is van belang dat het gewone publiek niet goed kan beoordelen welke sanctie past bij welke overtreding. Een berisping is naar zijn aard een totaal andere sanctie dan een schorsing of schrapping. De zwartelijstartsen neemt alle nuance weg. *Elke* arts die zichzelf terugvindt op die lijst heeft het stempel 'zwarte lijst' op zijn of haar voorhoofd gekregen.
- 3.23 Voorts is van belang dat een tuchtrechtelijke sanctie ook kan worden opgelegd voor het niet volgen van het protocol, maar dat betekent nog niet dat er slechte zorg is geleverd. Veel sancties hebben bijvoorbeeld betrekking op communicatie of dossiervorming.
- 3.24 Uit onderzoeken van NIVEL uit 2017 en 2019 naar de impact van tuchtrechtelijke procedures blijkt dat '*namings en shaming*' onevenredig veel schade toebrengt aan betrokkenen (producties 10 en 11). Zwartelijstartsen wordt in dat onderzoek meermaals als voorbeeld genoemd. Een onbedoelde gebeurtenis of incident in de zorg heeft op zichzelf vaak al een enorme impact. Niet alleen op de patiënt en zijn of haar naaste, maar ook op de betrokken zorgverlener. Die impact is nog groter als er een klacht en/of tuchtzaak volgt uit het incident. Artsen voelen zich tijdens een tuchtzaak vaak aangevallen, gecriminaliseerd, machteloos en boos. De meerderheid ervaart bovendien negatieve gevolgen voor zijn gezondheid en zijn professioneel functioneren. De openbaarmaking van een tuchtmaatregel versterkt deze negatieve impact, zo blijkt uit een recent onderzoek van het Nivel. Vermelding op zwartelijstartsen versterkt deze negatieve gevolgen zeer. Onder de honderden zorgverleners die op zwartelijstartsen zijn vermeld, zijn er velen die ernstige schade lijden als gevolg van die vermelding. De beschuldiging die uitgaat van de aanduiding 'zwartelijst' is dat daarop zorgverleners staan die hun werk eigenlijk niet uit mogen oefenen. De (dreigende) schade in individuele gevallen bestaat uit baanverlies, inkomensschade, verminderde kansen op werk, psychische schade,

arbeidsongeschiktheid etc.

- 3.25 Dit wordt onderschreven door een onderzoek van de KU Leuven onder bijna 7000 artsen en verpleegkundigen uit 30 Nederlandse ziekenhuizen naar de impact van patiëntveiligheidsincidenten en klachten en/of tuchtzaken (productie 12).
- 3.26 Artsenorganisatie KNMG heeft ertoe opgeroepen dat artsen die een berisping of boete krijgen, niet meer in het openbaar aan de schandpaal moeten worden genageld (productie 13).
- 3.27 In de behoefte om openbare informatie over artsen en zorgverleners wordt reeds voorzien door ZorgkaartNederland. Dit is een initiatief van Patiëntenfederatie Nederland. Op de website www.zorgkaartnederland.nl wordt dit als volgt omschreven: *'ZorgkaartNederland is de grootste ervaringsite voor de Nederlandse gezondheidszorg. Op ZorgkaartNederland delen mensen hun ervaringen met de zorg. De website biedt informatie om te kunnen kiezen voor een zorgverlener die het beste past bij uw wensen. ZorgkaartNederland is een website van Patiëntenfederatie Nederland.'*
- 3.28 Er staan al meer dan 800.000 waarderingen op ZorgkaartNederland en daarmee is dit de grootste onafhankelijke ervaringsite in de zorg.¹ De organisatie werkt met een Gedragscode, waarbij voor het geven van waardering onder meer de volgende regel geldt: *'Houd u aan fatsoensnormen. Wij plaatsen geen waarderingen met onfatsoenlijk taalgebruik, bedreigingen, oproepen tot actie, scheldwoorden, godslastering en discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras of geslacht.'* ZorgkaartNederland voldoet – in tegenstelling tot zwartelijstartsen – wél aan de AVG, zo heeft de rechter onlangs vastgesteld.² Daarbij speelt een rol dat de door ZorgkaartNederland opgestelde gedragscode, mits strikt nageleefd, in beginsel voldoende waarborgen biedt om te voorkomen dat ongefundeerde en beschadigende (lees: onrechtmatige) waarderingen worden geplaatst, aldus de rechter. Dergelijke waarborgen biedt zwartelijstartsen niet.

4. JURIDISCH KADER

- 4.1 De vorderingen van eiseres zijn gebaseerd op artikel 6:162 BW, de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), op artikel 21 Auteurswet, en op het grondrecht op privacy en bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals vastgelegd in artikel 8 EVRM en in de artikelen 7 en 8 van het EU-Handvest van de Grondrechten.
- 4.2 In deze zaak gaat het om de botsing van het aan de zijde van eiseres aanwezige recht op eerbiediging van de eer en goede naam van de artsen en zorgverleners die op de zwartelijstartsen mikpunt zijn van *shaming*, tegenover het recht van gedaagden op vrijheid van meningsuiting. Het antwoord op de vraag welke van deze grondrechten in het concrete geval zwaarder weegt moet worden gevonden door een afweging van alle ter

¹ <https://www.zorgkaartnederland.nl/feiten-en-cijfers/800-000-waarderingen-op-zorgkaartnederland>

² Rechtbank Overijssel, 9 oktober 2019, ECLI:NL:RBOVE:2019:3755.

zake dienende omstandigheden van het geval.³

- 4.3 Welk van de beide genoemde belangen in het concrete geval zwaarder weegt, hangt af van de concrete omstandigheden van het geval. Daarbij is onder meer relevant (i) de aard van de gepubliceerde uitlatingen en de ernst van de te verwachten gevolgen voor degene op wie die uitlatingen betrekking hebben, (ii) de ernst - bezien vanuit het algemeen belang - van de misstand die aan de kaak wordt gesteld, (iii) de mate waarin de uitlatingen steun vinden in het beschikbare feitenmateriaal ten tijde van de publicatie, (iv) de totstandkoming en inkleding van de uitlatingen, (v) het gezag dat het medium waarop de uitlatingen zijn gepubliceerd geniet en (vi) de maatschappelijke positie van de betrokken persoon. Genoemde omstandigheden wegen niet allen even zwaar. Welke omstandigheden van toepassing zijn en welk gewicht daaraan moet worden gehecht hangt af van het concrete geval.
- 4.4 In dit geschil speelt mee dat bezoekers van de zwartelijstartsen gezaghebbend gewicht zullen toekennen aan de vermelding van een arts of zorgverlener op die website. Voor de bezoeker is niet duidelijk dat het geen officiële zwarte lijst betreft, maar een particulier project. Van belang is voorts dat de vermelding op zwartelijstartsen goed vindbaar is via zoekmachines zoals Google. Wanneer wordt gezocht op de naam van een individuele arts of zorgverlener, is de vermelding op zwartelijstartsen vaak het eerste zoekresultaat. Uit dat zoekresultaat blijkt direct dat de betrokken arts of zorgverlener op een zwarte lijst staat.
- 4.5 De beschuldiging dat de betrokken arts of zorgverlener op een zwarte lijst staat is onjuist, en daardoor onnodig grievend en zeer ernstig. Dit wordt versterkt door bewoordingen als 'medische misdrijven' en 'falende zorgverleners'. Artsen en zorgverleners die op de zwartelijstartsen staan kunnen zich niet of moeilijk verweren tegen het onjuiste beeld dat van hen ontstaat. Ten eerste zullen veel personen die te weten komen dat een arts op de zwartelijstartsen staat dat niet met die arts bespreken. Bij hen blijft de indruk bestaan dat er tenminste 'iets' aan de hand is, en dat je beter niet bij deze arts terecht kunt. Ten tweede kan de arts niet vrijuit spreken over de kwestie die op de zwartelijstartsen wordt vermeld, in verband met het medisch beroepsgeheim. Daardoor kan een arts zich niet inhoudelijk verweren tegen het onjuiste beeld dat het publiek middels een zwarte lijst tegen hen gewaarschuwd moet worden.
- 4.6 De stelling van gedaagden dat zwartelijstartsen 'met toestemming van de Rechtbank Groningen' online staat is onjuist. Op de homepage van zwartelijstartsen.com staat prominent de volgende tekst: '*Op 25 september 2009 heeft de Groningse rechtbank besloten dat SIN-NL de zwarte lijst online mag houden.*' Het publiek wordt hier voorgespiegeld dat de rechter in 2009 heeft bepaald dat de website en daarmee dus de volledige zwarte lijst is toegestaan.

³ Zie Hoge Raad 18 januari 2008, ECLI:NL:HR:2008:BB3210 (*Van Gasteren/Hemelrijk*) en Hoge Raad 5 oktober 2012, ECLI:NL:HR:2012:BW9230, (*Endemol en SBS/A*).

- 4.7 Deze onjuistheid wordt herhaald bij individuele vermeldingen van artsen die niets met de Groningse procedure te maken hadden, bijvoorbeeld (zie productie 7):

Plastisch chirurg [X] uit [Y] staat op de officiële zwarte lijst artsen van stichting SIN-NL online met toestemming van Nederlandse rechter Rb. Groningen 25 september 2009, ECLI:NL:RBGRO:2009:BJ8795

- 4.8 Door de onjuiste verwijzing naar een rechterlijk vonnis krijgt de zwartelijstartsen een extra officieel karakter. Dat de verwijzing onjuist is, is evident. De Rechtbank Groningen heeft slechts geoordeeld over het specifieke geval van één neuroloog, waarbij de rechter zwaar liet meewegen dat hij 'in het verleden heeft laten blijken dat de plaatsing op de 'zwarte lijst' van SIN-NL hem niet raakt dan wel schaadt'.⁴ Bovendien is na 2009 een reeks aan procedures gevolgd, waarbij zwartelijstartsen tot twee keer toe tot met de Hoge Raad in het ongelijk werd gesteld⁵ en mevrouw [A] tot twee keer toe strafrechtelijk is veroordeeld, zoals hieronder nader wordt toegelicht.

AVG

- 4.9 Zwartelijstartsen is in strijd met de AVG. Er is niet voldaan aan de voorwaarden die artikel 6 lid 1 AVG stelt voor de rechtmatigheid van de verwerking. De rechten van de betrokkenen (de artsen en zorgverleners die op de zwartelijstartsen staan) zoals bedoeld in onder meer artikel 10, 12, 14, 16, 17, 18 en 21 AVG worden met voeten getreden. De journalistieke exceptie (artikel 85 AVG) is niet van toepassing op deze verwerking van persoonsgegevens.
- 4.10 Het opstellen en gebruiken van een zwarte lijst is niet zonder meer toegestaan. De Autoriteit Persoonsgegevens stelt op haar eigen site dat 'een organisatie die een zwarte lijst wil delen met daarop strafrechtelijke gegevens en/of gegevens over onrechtmatig of hinderlijk gedrag, moet vooraf goedkeuring vragen aan de Autoriteit Persoonsgegevens'.⁶ Tuchtrechtelijke persoonsgegevens vallen hier ook onder.
- 4.11 De Autoriteit Persoonsgegevens houdt een register bij van toegestane zwarte lijsten. Zwartelijstartsen komt hier niet op voor (productie 14). Zwartelijstartsen is dus geen door de Autoriteit Persoonsgegevens toegestane zwarte lijst. Overigens is géén van de door de Autoriteit Persoonsgegevens toegestane zwarte lijsten publiekelijk toegankelijk.

⁴ Rechtbank Groningen (kort geding), 25 september 2009, ECLI:NL:RBGRO:2009:BJ8795. Mevrouw [A] procedeerde tegen een arts die had geweigerd haar te behandelen. Zij vorderde een uitgebreide rectificatie inclusief excuses van de arts, te publiceren in het blad Medisch Contact. Haar vorderingen werden afgewezen. De arts had een reconventionele vordering ingesteld waarin hij verwijdering van de zwarte lijst vorderde. Die reconventionele vordering werd afgewezen.

⁵ Hoge Raad, 20 december 2013, ECLI:NL:HR:2013:2072, voorafgegaan door advies AG Langemeijer, 8 november 2013, ECLI:NL:PHR:2013:1273, en in feitelijke instanties: Gerechtshof Arnhem, 18 september 2012, ECLI:NL:GHARN:2012:BX9224, Rechtbank Utrecht, 15 juni 2011, ECLI:NL:RBUTR:2011:BQ9397. Hoge Raad, 2 november 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX8122, voorafgegaan door advies AG Verkade, 7 september 2012, ECLI:NL:PHR:2012:BX8122, en in feitelijke instanties: Gerechtshof Amsterdam, 5 juli 2011, ECLI:NL:GHAMS:2011:BR0246, Rechtbank Utrecht, 23 juni 2010, ECLI:NL:RBUTR:2010:BM9448.

⁶ <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/zelf-doen/register-zwarte-lijsten>

- 4.12 Zwartelijstartsen voldoet niet aan de eisen die de Autoriteit Persoonsgegevens aan een zwarte lijst stelt in het document '*AVG-handleiding protocol zwarte lijst*' ([productie 15](#)) van augustus 2018. Aan de formele eisen voor een vergunning voor een zwarte lijst is niet voldaan: er is geen protocol, er is geen vergunningaanvraag en de zwartelijstartsen is wél publiekelijk beschikbaar. Ook aan de materiële eisen voldoet zwartelijstartsen niet: er is geen welbepaald doel, de noodzaak om dit doel middels een zwarte lijst te bereiken is niet onderbouwd, de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen is niet afgewogen, een subsidiariteitsafweging ontbreekt, de criteria voor opname op de zwartelijstartsen zijn willekeurig, zwartelijstartsen beschuldigt vele artsen van strafbare feiten maar doet niet voorafgaand aan plaatsing aangifte, zwartelijstartsen beperkt zich niet tot noodzakelijke persoonsgegevens, zwartelijstartsen bevat geen enkele waarborg voor betrokkenen, er is geen recht op verwijdering en er is geen onafhankelijke geschillen- en klachtenprocedure.
- 4.13 De conclusie is duidelijk: toetsing van zwartelijstartsen aan de materiële eisen die aan een zwarte lijst worden gesteld zal nooit tot een vergunning van de Autoriteit Persoonsgegevens kunnen leiden.
- 4.14 Gedaagden verwerken persoonsgegevens die kwalificeren als 'persoonsgegevens van strafrechtelijke aard'. De definitie van dit begrip in artikel 1 van de Uitvoeringswet AVG is ruim. Onder 'persoonsgegevens van strafrechtelijke aard' vallen persoonsgegevens betreffende strafbare feiten. Waar gedaagden artsen beschuldigt van 'medische misdrijven' valt deze verwerking onder die definitie. De definitie van artikel 1 Uitvoeringswet AVG omvat bovendien ook '*persoonsgegevens betreffende een door de rechter opgelegd verbod naar aanleiding van onrechtmatig of hinderlijk gedrag*'. Tuchtrechtelijke maatregelen vallen hieronder, aldus de wetgever. Bij de totstandkoming van de Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp) heeft de wetgever expliciet 'persoonsgegevens van tuchtrechtelijke aard' benoemd als bijzondere persoonsgegevens in de zin van artikel 16 Wbp.⁷ De medische tuchtrechter is een rechter die daadwerkelijk sancties aan zorgverleners kan opleggen, zoals een verbod. Het gedrag waarvoor artsen en zorgverleners zich bij de tuchtrechter moeten verantwoorden valt onder 'onrechtmatig of hinderlijk gedrag'. Persoonsgegevens van artsen tegen wie een tuchtrechtelijke procedure is gevoerd vallen onder de ruime definitie van 'persoonsgegevens van strafrechtelijke aard' van artikel 1 van de Uitvoeringswet AVG. De verwerking van deze gegevens mag alleen voor zover dit krachtens de artikelen 32 en 33 van de Uitvoeringswet AVG is toegestaan. Géén van de daar genoemde uitzonderingsgronden is *in casu* van toepassing. Aldus handelen gedaagden met de zwartelijstartsen ook in strijd met artikel 10 AVG.
- 4.15 In mei 2019 heeft de Autoriteit Persoonsgegevens naar aanleiding van een bemiddelingsverzoek van een arts die vermeld staat op zwartelijstartsen een inhoudelijke beoordeling gegeven ([productie 16](#)). De Autoriteit Persoonsgegevens vindt onder meer de volgende omstandigheden relevant:

⁷ Kamerstukken 1997-1998, 25892, nr. 3, Memorie van Toelichting bij de Wet Bescherming Persoonsgegevens, p. 102.

- a. de informatie gaat niet over een publieke functie die de arts bekleedt, maar ziet op zijn optreden als arts in zijn relatie tot een individuele patiënt, waarbij de arts zich buiten de tuchtrechtelijke procedure niet kan verdedigen gezien het medisch beroepsgeheim;
 - b. de Hoge Raad heeft publicatie op zwartelijstartsen.nl al tweemaal onrechtmatig geoordeeld;
 - c. de gevoelige aard van de (mogelijk) tuchtrechtelijk verwijtbare gedragingen – dit element weegt voor de Autoriteit Persoonsgegevens ‘zwaar mee in de belangenafweging’; en
 - d. de disproportionele impact op de arts doordat het zoekresultaat van zwartelijstartsen.com bij Google op de eerste pagina van de zoekresultaten verschijnt wanneer ‘een willekeurige persoon op naam van betrokkene zoekt’.
- 4.16 Artikel 17 AVG verplicht gedaagden om de persoonsgegevens van de betrokkenen – te weten de artsen en zorgverleners die op de zwartelijstartsen staan – te wissen, nu zij daar bezwaar tegen maken en de persoonsgegevens onrechtmatig zijn verwerkt. Ook op grond van artikel 21 AVG dienen gedaagden de verwerking van persoonsgegevens te staken nu daar bezwaar tegen wordt gemaakt. Voor zover er een belangenafweging moet worden gemaakt, wegen de belangen van de betrokkenen zwaarder dan de belangen van gedaagden.

Jurisprudentie over zwarte lijsten

- 4.17 De Autoriteit Persoonsgegevens heeft in het verleden regelmatig zwarte lijsten onderzocht en als ‘onrechtmatig’ aangemerkt.⁸
- 4.18 Rechters staan – terecht – zeer kritisch tegenover zwarte lijsten. Zo werd over een door de Stichting Nationaal Wanbetalersregister bijgehouden website met daarop een 'zwarte lijst' geoordeeld dat een zwarte lijst in ieder geval beperkt moet blijven tot een nauw omschreven kring van gebruikers en niet op internet voor een ieder toegankelijk mag worden gemaakt. Dat zou anders zijn als de verwerking voor uitsluitend journalistieke doeleinden zou kunnen worden gezien, maar daar was in dat geval geen sprake van.⁹ Daarbij werd ook gewezen op de plicht om een zwarte lijst vooraf te melden bij de Autoriteit Persoonsgegevens zodat die daar voorafgaand onderzoek naar kan doen.
- 4.19 Een vermelding op een particuliere zwarte lijst die als ‘officieel meldpunt voor vastgoedbeleggingsfraude’ werd gepresenteerd was onrechtmatig en werd in kort geding door de Rechtbank Utrecht verboden.¹⁰

⁸ Bijvoorbeeld een lijst met heimelijk verzamelde IP-adressen op de website geencommentaar.nl, een zwarte lijst cliëntenzorg waarop cliënten van tandartsen/orthodontisten en fysiotherapeuten werden opgenomen (zie https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/downloads/jaarverslagen/jv_2008.pdf). Ook een zwarte lijst met frauderende werknemers werd als onrechtmatig beoordeeld (https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/downloads/jaarverslagen/jv_2003.pdf)

⁹ Rechtbank Amsterdam 12 september 2014, ECLI:NL:RBAMS:2014:5938 (*X/Nationaal Wanbetalersregister*).

¹⁰ Rechtbank Utrecht, 18 november 2009, ECLI:NL:RBUTR:2009:BK4228, voorafgegaan door Rechtbank Utrecht,

- 4.20 Ook een zwarte lijst met malafide huiseigenaren, die door de Rotterdamse Hoofdofficier van Justitie werd bijgehouden, werd getoetst en te licht bevonden.¹¹ De waarborgen bij het gebruik van deze interne lijst waren onvoldoende.
- 4.21 Ook de website www.fouteadvocaten.org werd door de rechter in kort geding onrechtmatig bevonden, op vordering van een stichting die een collectieve actie had ingesteld.¹² De website werd, gelet op kwalificaties als “intimiderend, sluw, eigenbelang prevaleert, onbetrouwbaar, leugenaar, graaiër, fantast” zonder meer als zeer negatief en diffamerend aangemerkt. De website en de gehele inhoud daarvan moest van internet worden verwijderd. De rechter verbood gedaagde bovendien een website op te richten of te publiceren met een soortgelijke domeinnaam of met een soortgelijke inhoud als die van www.fouteadvocaten.org.

Rechtszaken zwartelijstartsen en strafzaken tegen mevrouw [A]

- 4.22 In de allereerste procedure, in 2009, stelde de voorzieningenrechter van de Rechtbank Groningen mevrouw [A] deels in het gelijk.¹³ Vervolgens heeft zij in 2010 de stichting SIN-NL opgericht. Daarna is er twee keer tot met de Hoge Raad tegen SIN-NL en de zwartelijstartsen.nl geprocedeerd, waarbij gedaagden steeds in het ongelijk werden gesteld.¹⁴
- 4.23 De Rechtbank Amsterdam oordeelde in 2018 dat ‘er vraagtekens bij de rechtmatigheid van de zwartelijstartsen moeten worden gezet’.¹⁵

Ingevolge de Uitvoeringswet AVG is het niet zomaar toegestaan een zwarte lijst op te stellen en te gebruiken met persoonsgegevens over onrechtmatig of hinderlijk gedrag. Hiervoor moet een vergunning worden aangevraagd. Hoewel de rechtmatigheid van de ‘zwarte lijst artsen’ als zodanig in deze procedure niet voorligt — en de rechtbank deze bij gebrek aan informatie ook niet kan beoordelen — moeten er in het licht van de bepalingen in de Uitvoeringswet AVG (in het bijzonder artikel 33 lid 5) wel vraagtekens worden geplaatst bij de rechtmatigheid van die lijst. (...)

20 februari 2008, ECLI:NL:RBUTR:2008:BC4616.

¹¹ Raad van State, 4 juli 2007, ECLI:NL:RVS:2007:BA8742.

¹² Voorzieningenrechter Rechtbank Haarlem, 2 augustus 2008, ECLI:NL:RBHAA:2012:BX9028 (*Stichting waakzaamheid onrechtmatige uitingen op het internet/fouteadvocaten.org*)

¹³ Rechtbank Groningen (kort geding), 25 september 2009, ECLI:NL:RBGRO:2009:BJ8795. Mevrouw [A] procedeerde tegen een arts die had geweigerd haar te behandelen. Zij vorderde een uitgebreide rectificatie inclusief excuses van de arts, te publiceren in het blad Medisch Contact. Haar vorderingen werden afgewezen. De arts had een reconventionele vordering ingesteld waarin hij verwijdering van de zwarte lijst vorderde. Die reconventionele vordering werd afgewezen.

¹⁴ Hoge Raad, 20 december 2013, ECLI:NL:HR:2013:2072, voorafgegaan door advies AG Langemeijer, 8 november 2013, ECLI:NL:PHR:2013:1273, en in feitelijke instanties: Gerechtshof Arnhem, 18 september 2012, ECLI:NL:GHARN:2012:BX9224, Rechtbank Utrecht, 15 juni 2011, ECLI:NL:RBUTR:2011:BQ9397.

Hoge Raad, 2 november 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX8122, voorafgegaan door advies AG Verkade, 7 september 2012, ECLI:NL:PHR:2012:BX8122, en in feitelijke instanties: Gerechtshof Amsterdam, 5 juli 2011, ECLI:NL:GHAMS:2011:BR0246, Rechtbank Utrecht, 23 juni 2010, ECLI:NL:RBUTR:2010:BM9448.

¹⁵ Rechtbank Amsterdam, 19 juli 2018, ECLI:NL:RBAMS:2018:8606.

Voorts is de 'zwarte lijst artsen' (...) niet representatief en daarmee geen betrouwbare bron van informatie, want slechts de namen van een vrij willekeurig deel van de zorgverleners aan wie een tuchtrechtelijke maatregel is opgelegd, worden op de 'zwarte lijst artsen' opgenomen en op de lijst staan ook namen van zorgverleners die zich niet voor hun handelen bij de tuchtrechter hebben moeten verantwoorden.

4.24 De Rechtbank Amsterdam heeft in deze beschikking terecht vastgesteld dat de Hoge Raad in twee arresten het plaatsen van een naam van een arts op de 'zwarte lijst artsen' of een vergelijkbare lijst door gedaagden onrechtmatig heeft geoordeeld.

4.25 Bij het meest recente arrest van de Hoge Raad, uit 2013, in een zaak gedaagden, waarbij wederom in hun nadeel werd geoordeeld, heeft de AG opgemerkt:¹⁶

2.9. Het spreekwoord zegt dat hoge bomen veel wind vangen. Ook in de rechtspraak van het EHRM is wel het argument gebruikt dat personen die voor een publieke functie kiezen, zoals politici, verder gaande openbare kritiek moeten kunnen verdragen dan de gemiddelde burger. In dit verband wordt dikwijls als voorbeeld genoemd dat dezulken moeten verdragen dat zij door cabaretiërs of in cartoons op de hak worden genomen, op spandoeken persoonlijk worden aangevallen of door de ondervrager tijdens een interview 'stevig' worden aangepakt. In dit geval gaat het niet om de publieke functie(s) die [verweerder] bekleedt, maar om zijn optreden als een arts die door een individuele patiënt wordt geconsulteerd. In die situatie kan m.i. niet worden gezegd dat hij geacht moet worden meer 'weerbaar' of 'tolerant' te zijn dan de gemiddelde burger. Weliswaar kan van een arts worden verlangd dat hij op een passend tijdstip verantwoording aflegt voor zijn professionele optreden jegens een individuele patiënt tijdens een consult (bijvoorbeeld in een medisch-tuchtrechtelijke procedure), maar dat is iets anders dan dat de arts in het openbaar het debat over het consult/de medische behandeling aangaat of beantwoordt: een arts is gebonden aan zijn professionele geheimhoudingsplicht en kan daarom in het openbaar niet altijd gedetailleerd reageren.

4.26 Artsen zijn gebonden aan het beroepsgeheim voor medisch professionals. Voor artsen die een tuchtsanctie hebben gekregen, betekent dit dat zij zich tegenover hun patiënten niet kunnen uitlaten over de achtergrond van de behandeling die heeft geleid tot de tuchtsanctie. Zelfs als deze toelichting de patiënt gerust zou stellen is het de arts verboden dit te doen. Dit leidt tot de omstandigheid dat artsen zich tegenover hun patiënten, collega's, familie, vrienden, etc. niet kunnen verdedigen tegen de beeldvorming die ontstaat door de opname op zwartelijstartsen. De gebondenheid aan het medisch beroepsgeheim maakt deze zaak wezenlijk anders dan wanneer mensen met andere beroepen online aan de schandpaal worden genageld.¹⁷ Veel patiënten van artsen die op zwartelijstartsen vermeld staan informeren mondeling naar de opname op zwartelijstartsen. Hoewel de betrokken arts dan graag uitleg zal willen geven over de

¹⁶ AG F.F. Langemeijer, 8 november 2013, ECLI:NL:PHR:2013:1273 ([A] en SIN-NL-X). Dit advies is gevolgd door de Hoge Raad en op basis van art. 81 RO afgedaan: Hoge Raad, 20 december 2013, ECLI:NL:HR:2013:2072.

¹⁷ Deze relevante aspecten zijn niet aangevoerd en niet meegewogen in de uitspraak van de kantonrechter van de Kantonrechter van 24 oktober 2018, ECLI:NL:RBMNE:2018:5152, die daardoor in het voordeel van SIN-NL oordeelde.

behandeling die geleid heeft tot de tuchtzaak weet de arts dat dat niet is toegestaan.

- 4.27 Mevrouw [A] is in 2017 door de Rechtbank Midden-Nederland, zittingslocatie Utrecht, strafrechtelijk veroordeeld in verband met de zwartelijstartsen, tot een voorwaardelijke gevangenisstraf van vijf maanden (productie 3).¹⁸ In 2019 werd mevrouw [A] door de Rechtbank Gelderland veroordeeld tot een gevangenisstraf van 14 weken, waarvan 12 weken voorwaardelijk, met een proeftijd van 3 jaren (productie 4). Dit in verband met smaadschrift, bestaande uit belediging van een Officier van Justitie en smaadschrift aan het adres van een arts, in beide gevallen gepleegd via zwartelijstartsen.com. Er was vervolgens nog een nieuwe procedure nodig, waarin de Rechtbank Midden-Nederland, locatie Utrecht, mevrouw [A] veroordeelde om het artikel over die Officier van Justitie op de zwarte lijst artsen en de uitlatingen op de zwarte lijst rechters te verwijderen (productie 5). In het strafvonnis was al verwijdering van deze artikelen gelast, maar dat werd genegeerd door mevrouw [A].

Het systeem van de wet BIG

- 4.28 Voor zover gedaagden de informatie over tuchtrechtelijke sancties tegen zorgverleners overnemen uit het BIG-register, is het volgende van belang.
- 4.29 De wet BIG (de afkorting van de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg) bevat gedetailleerde instructies over de publicatie van de tuchtmaatregelen die de Regionale Tuchtcolleges en het Centraal Tuchtcollege opleggen aan zorgverleners. Een door een tuchtcollege opgelegde maatregel kan in het BIG-register worden gepubliceerd, maar alleen als het tuchtcollege dat noodzakelijk acht. De tuchtrechtelijke uitspraak zelf staat niet in het BIG-register, alleen de opgelegde maatregel. En er staat ook geen foto van de zorgverlener in het BIG-register. De uitspraken zelf worden geanonimiseerd gepubliceerd op de website tuchtrecht.overheid.nl. En ook op rechtspraak.nl wordt er naar verwezen. De uitspraken worden voorts door de vakliteratuur gepubliceerd, ook uitsluitend in geanonimiseerde vorm, onder meer in Sdu Gezondheidszorg Jurisprudentie.
- 4.30 De tuchtrechtelijke maatregelen die kunnen worden opgelegd variëren van een waarschuwing en een berisping tot een (voorwaardelijke) schorsing en in het zwaarste geval doorhaling. Lang niet alle sancties hebben te maken met handeling die tot 'lichamelijk leed' heeft geleid. Er kan bijvoorbeeld ook worden geklaagd over gebrekkige communicatie of een verkeerde diagnose. Op zwartelijstartsen worden al deze maatregelen op één hoop gegooid, onder de noemer 'zwarte lijst', waarvan de strekking is dat je als patiënt niet met zo'n 'zwartelijstart' in zee moet gaan. Die conclusie is onjuist. Voor artsen die niet geschorst zijn, is de conclusie van het Tuchtcollege juist dat patiënten

¹⁸ Daarbij overwoog de Rechtbank in r.o. 8.2: *'Publicaties op internet zijn door veel mensen op eenvoudige wijze te raadplegen en te gebruiken. De gevolgen daarvan kunnen dan ook verstrekkend zijn. Publicaties die een persoon in een kwaad daglicht stellen kunnen op velerlei manieren het leven van deze personen blijven beïnvloeden. Aangever is door het handelen van verdacht ernstig in zijn persoonlijke levenssfeer getroffen en hij loopt continu het risico dat door deze valse aantijgingen een verkeerd beeld van hem ontstaat. Aangever heeft ook aangegeven dat hij door de aantijgingen van verdachte belemmerd werd en nog steeds belemmerd wordt in zijn werkzaamheden als arts. Hij is zelf schichtiger geworden, maar ook zijn patiënten zijn schichtiger en meer vooringenomen.'*

daar nog steeds terecht kunnen. Anders zou de betrokken arts immers wel zijn geschorst.

- 4.31 De vermelding van een tuchtmaatregel in het BIG-register is niet oneindig. Vijf jaar na afloop van de tuchtmaatregel verdwijnt de aantekening uit het BIG-register.
- 4.32 De overheid heeft aldus in de wet BIG een uitgekend wettelijk systeem vastgelegd om bekendheid te geven aan beroepsbeoefenaren die een (voorwaardelijke) maatregel opgelegd hebben gekregen. De naam van de zorgverlener is openbaar gekoppeld aan de opgelegde maatregel, maar de integrale uitspraak wordt uitsluitend gepubliceerd in geanonimiseerde vorm. Publicatie van de tuchtuitspraken heeft expliciet géén bestraffende functie. Het is geen maatregel op zich. Het gaat om voorlichting.
- 4.33 Gedaagden doorbreken dit systeem door op zwartelijstartsen de naam van individuele zorgverleners wél aan tuchtuitspraken te koppelen. Plaatsing op zwartelijstartsen heeft naar zijn aard juist wél een bestraffend effect. Dat gaat tegen de bedoeling van de wetgever in. Daarbij is relevant dat het feit dat de overheid bepaalde persoonsgegevens heeft gepubliceerd geen vrijbrief is voor verdere verwerking. Elke volgende verwerking dient weer aan het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer te worden getoetst.¹⁹
- 4.34 Niet alleen de vermelding van een tuchtrechtelijke maatregel in het BIG-register vervalt na verloop van tijd. Het uitgangspunt dat iemand die een fout heeft gemaakt op enig moment weer met een schone lei mag beginnen geldt bijvoorbeeld ook voor de gegevens die bij het aanvragen van een Verklaring omtrent het Gedrag terug te vinden zijn. Ook daar 'verjaren' de gegevens op enig moment. En bij Zorgkaartnederland wordt de score van een arts berekend over de afgelopen vier jaar. Dit is anders bij de zwartelijstartsen. Zoals hierboven aangegeven kan een arts of zorgverlener die eenmaal op de zwartelijstartsen staat daar nooit meer vanaf komen. Sinds de start van zwartelijstartsen meer dan tien jaar geleden zijn er geen artsen en zorgverleners van de lijst afgehaald. De zwartelijstartsen wordt steeds langer. Wie er eenmaal op staat komt er nooit vanaf.

5. VORDERINGEN

- 5.1 Waar eiseres in deze procedure tegen strijdt is het valse en onjuiste beeld dat de artsen en zorgverleners die door gedaagden worden genoemd op een '*officiële zwarte lijst*' zouden staan, dat zij '*falende artsen*' en '*falende zorgverleners*' zouden zijn, en dat zij zich schuldig zouden hebben gemaakt aan '*medische misdrijven*'. De betrokken artsen en zorgverleners ondervinden veel hinder en schade van de vermelding op zwartelijstartsen.
- 5.2 Dit kort geding is erop gericht de onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens van artsen en andere zorgverleners door gedaagden te doen stoppen. Met name door de aanduidingen '*zwarte lijst*', '*falende artsen*', '*falende zorgverleners*' en '*medische misdrijven*' wordt de onjuiste indruk gewekt dat de betrokken artsen en zorgverleners op een officiële zwarte lijst staan omdat zij hun werk niet meer mogen uitvoeren. Dat onjuiste

¹⁹ HvJEU 16 december 2008, nr. C73-07, en EHRM (Grand Chamber), 27 juni 2017, nr. 931/13 (*Satakunnan Markkinapörssi Oy and Satamedia Oy/Finland*).

beeld is zeer schadelijk.

- 5.3 Dit kort geding is er niet op gericht om een maatschappelijke discussie over zorgverleners die fouten maken te beletten. Die discussie kan echter heel goed worden gevoerd zonder aanduidingen als *'zwarte lijst'*, *'falende artsen'*, *'falende zorgverleners'* en *'medische misdrijven'*. Zoals eerder opgemerkt gaat het eiseres niet om het stoppen van de *'naming'* maar wel om het stoppen van de *'shaming'* die zwartelijstartsen.com beoogt. Er wordt aldus een beperking van de vrijheid van meningsuiting van gedaagden gevorderd die proportioneel is aan het beoogde doel van dit kort geding. Gedaagden wordt niet de mond gesnoerd, maar wel verboden om artsen en zorgverleners onnodig te beschadigen.
- 5.4 Om te voorkomen dat gedaagden de domeinnamen zwartelijstartsen.nl en zwartelijstartsen.com overdragen aan een andere partij en onder die vlag gewoon doorgaan met de onrechtmatige zwartelijstartsen, wordt overdracht van deze twee domeinnamen gevorderd. SIN-NL moet daartoe een zogeheten 'verhuistoken' verstrekken. Dit heeft de partij die de domeinnamen formeel houdt (de zogeheten *registrar*, in dit geval SIDN voor de .nl domeinnaam en Pair Domains voor de .com domeinnaam) nodig om de overdracht te effectueren. Omdat er rekening mee moet worden gehouden dat SIN-NL een veroordeling tot medewerking aan overdracht niet zal nakomen en de verhuistokens niet zal afgeven, wordt verzocht om te bepalen dat het in deze te wijzen vonnis in de plaats komt van de instructie van SIN-NL om deze domeinnamen over te dragen. Zo kunnen de domeinnamen worden overgedragen zonder dat daarvoor de medewerking van SIN-NL nodig is.
- 5.5 Voorts wordt gevorderd dat gedaagden aan internetzoekmachine Google verzoeken om de zoekresultaten die verwijzen naar zwartelijstartsen te verwijderen.
- 5.6 In het verleden hebben gedaagden zich niets aangetrokken van juridische maatregelen van individuele artsen. Integendeel. Gedaagden besteden helaas steeds juist *extra* aandacht aan artsen die durven te klagen. Civiele veroordelingen, verbeurde dwangsommen en zelfs strafrechtelijke veroordelingen hebben haar tot nog toe niet kunnen stoppen. Er moet rekening mee worden gehouden dat gedaagden een veroordelend vonnis niet zullen nakomen. Daarom vordert eiseres dat het vonnis middels lijfswang jegens mevrouw [A] ten uitvoer kan worden gelegd indien het maximum van de op te leggen dwangsommen is bereikt en gedaagden in strijd met het vonnis blijven handelen.

6. VERWEREN

- 6.1 Aan gedaagden is een sommatiebrief gezonden, met een concept voor deze dagvaarding, waarbij de mogelijkheid is geboden om aan de vorderingen te voldoen en aldus een procedure te vermijden (productie 17).
- 6.2 Gedaagden hebben zijn niet ingegaan op de uitnodiging om binnen twee weken in overleg te treden. Gedaagden hebben zich bij email van 2 november 2020 beroepen op de uitspraak van de rechtbank Groningen uit september 2009. Gedaagden leiden daaruit af dat zwartelijstartsen rechtmatig is. De onjuistheid van die stelling is in deze dagvaarding in paragraaf 4 uitgebreid aan de orde gesteld.

7. BEVOEGDHEID EN SPOEDEISEND BELANG

7.1 Aangezien gedaagden in Utrecht zijn gevestigd en daar woonplaats hebben, is ex artikel 99 Rv de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, zittingsplaats Utrecht, bevoegd.

7.2 Eiseres heeft een spoedeisend belang bij een verbod omdat de *shaming* door zwartelijstartsen elke dag schade veroorzaakt voor de 900 artsen en zorgverleners die ten onrechte publiekelijk worden aangemerkt als iemand die op een zwarte lijst staat, terwijl daar in werkelijkheid geen sprake van is. Deze vorderingen zijn naar hun aard spoedeisend nu het onrechtmatige schadetoebrenge handelen van gedaagden iedere dag de zwartelijstartsen online staat voortduurt.

MITSDIEN

het de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, zittingsplaats Utrecht, moge behagen, voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad, om:

- I. gedaagden met onmiddellijke ingang te verbieden uitlatingen in de openbaarheid te brengen:
 - a. waarbij de aanduiding 'zwarte lijst' wordt gebruikt in combinatie met namen, foto's en/of andere persoonsgegevens van artsen en/of zorgverleners;
 - b. die de strekking hebben individuele artsen en/of zorgverleners aan te duiden als 'falende artsen' en 'falende zorgverleners';
 - c. die de strekking hebben individuele artsen en/of zorgverleners te beschuldigen van het plegen van een 'medisch misdrijf' voor zover er geen onherroepelijke rechterlijke uitspraak is waarbij de desbetreffende arts of zorgverlener wegens een medisch misdrijf is veroordeeld door de strafrechter;
 - d. die smadelijk, lasterlijk of beledigend zijn voor individuele artsen en zorgverleners; en gedaagden te gebieden om die uitingen binnen 24 uur na betekening van dit vonnis te verwijderen en verwijderd te houden;
- II. gedaagden met onmiddellijke ingang te verbieden:
 - a. de domeinnaam zwartelijstartsen.nl;
 - b. de domeinnaam zwartelijstartsen.com; en
 - c. enige andere domeinnaam met daarin de aanduiding 'zwarte lijst', 'falende arts', 'falende zorgverlener' en/of 'medisch misdrijf';

te gebruiken, waarbij onder gebruik tevens wordt begrepen het registreren, geregistreerd houden en/of overdragen van, en/of het doorlinken vanaf dergelijke domeinnamen, en het gebruik van dergelijke domeinnamen voor een website;

- III. gedaagde sub 1, SIN-NL, te gebieden om binnen twee werkdagen na betekening van het in deze te wijzen vonnis de domeinnamen zwartelijstartsen.nl en zwartelijstartsen.com over te dragen aan eiseres en daartoe de verhuistokens van deze domeinnamen aan eiseres over te dragen, en voor het overige alle medewerking aan de overdracht te verlenen, en daarbij – voor het geval SIN-NL hier niet tijdig aan meewerkt – te bepalen dat het in deze te wijzen vonnis in de plaats komt van de instructie van SIN-NL aan de betrokken tussenpersoon waarbij de domeinnaam is geregistreerd (de ‘registrar’) om de domeinnaam zwartelijstartsen.nl en de domeinnaam zwartelijstartsen.com daadwerkelijk over te dragen aan eiseres;
- IV. gedaagden te gebieden een verzoek in te dienen bij internetzoekmachine Google, onder indiening van het vonnis bij Google, om alle verwijzingen naar zwartelijstartsen.nl en zwartelijstartsen.com te verwijderen uit de zoekresultaten van deze zoekmachine en uit het “cachegeheugen” daarvan, onder gelijktijdige toezending van een kopie van dit verzoek aan de advocaat van eiseres, en daarbij – voor het geval gedaagden hier niet tijdig aan meewerken – te bepalen dat het in deze te wijzen vonnis in de plaats komt van het verzoek van gedaagden aan Google,
- V. te bevelen dat gedaagden bij het in strijd handelen met de onder I, II, III, en IV genoemde verboden en/of het niet of niet volledig of niet geheel nakomen van de daarbij genoemde geboden hoofdelijk een direct opeisbare dwangsom verschuldigd zijn aan eiseres van EUR 10.000,- (zegge: tienduizend euro) voor iedere dag of iedere keer, zulks ter keuze van eiseres, dat een van de gedaagden niet of niet volledig nakomt, met een maximum van € 250.000,- (zeggen: tweehonderdvijftig duizend) althans een door de Voorzieningenrechter in goede justitie vast te stellen en te maximeren dwangsom;
- VI. het vonnis met betrekking tot gedaagde sub 2, mevrouw [A], uitvoerbaar bij lijfswang te verklaren voor iedere dag dat zij in gebreke blijft met de nakoming/uitvoering van het vonnis nadat het maximum van de dwangsommen is verbeurd, zulks voor de duur van ten hoogste zes maanden, althans een door de Voorzieningenrechter in goede justitie op te leggen vorm van lijfswang; en
- VII. gedaagden hoofdelijk te veroordelen in de kosten van deze procedure, te vermeederen met de nakosten, een en ander te voldoen binnen veertien dagen na dagtekening van het vonnis, alsmede in de kosten van de tenuitvoerlegging van dit vonnis.

Kosten dezes zijn voor mij deurwaarder: EUR

*Deze zaak wordt behandeld door mr. O.M.B.J. Volgenant
Boekx Advocaten, Leidsegracht 9 te (1017 NA) Amsterdam
T: 020 – 2440 400 | F: 020 – 2440 401 | E: volgenant@boekx.com*

LIJST VAN PRODUCTIES

1. KvK-uittreksel en statuten Stichting Stop Online Shaming
2. KvK-uittreksel Stichting Slachtoffers Iatrogene Nalatigheid-Nederland
3. Vonnis Rechtbank-Midden Nederland, locatie Utrecht, van 24 februari 2017 waarbij [A] strafrechtelijk is veroordeeld in verband met de zwartelijstartsen, tot 5 maanden voorwaardelijke gevangenisstraf
4. Vonnis Rechtbank Gelderland van 15 juli 2019 waarbij [A] strafrechtelijk is veroordeeld in verband met de zwartelijstartsen, tot 14 weken voorwaardelijke gevangenisstraf
5. Vonnis Rechtbank Midden-Nederland, locatie Utrecht, van 25 oktober 2019 met gebod tot verwijdering van een artikel over de Officier van Justitie van zwartelijstartsen.com, op straffe van een dwangsom
6. Overzicht van de 892 personen die momenteel op zwartelijstartsen.com staan
7. Screenshots van de vermeldingen op zwartelijstartsen.com
8. Registratie domeinnaam zwartelijstartsen.nl bij SIDN op naam van SIN-NL
9. Registratie domeinnaam zwartelijstartsen.com bij pairDomains.com op naam van SIN-NL
10. NIVEL rapport 2017: zorgverleners en burgers over het openbaar maken van door de tuchtrechter opgelegde berispingen en boetes
11. NIVEL 26 maart 2019: Tuchtzaak heeft vaak negatieve invloed op gezondheid en functioneren arts
12. Onderzoek KU Leuven, nieuwsbericht van 22 februari 2019
13. KNMG pleit voor afschaffing *naming and shaming*, 13 juni 2017
14. Register toegestane zwarte lijsten Autoriteit Persoonsgegevens
15. AVG-handleiding protocol zwarte lijst
16. Advies d.d. 7 mei 2019 Autoriteit Persoonsgegevens over zwartelijstartsen
17. Sommatiebrief aan gedaagden d.d. 19 oktober 2020, inclusief uitnodiging tot overleg, en opvolgende emailcorrespondentie aan en van gedaagden d.d. 2 en 3 november 2020